



UDENRIGSMINISTERIET

Folketingets Udenrigsudvalg

Dato

11. september 2024

Bilag

Sag

24/38767

Enhed

INTJUR

URU alm. del – endeligt svar på spørgsmål 227 fra Sascha Faxe (ALT) stillet den 21. august 2024 til udenrigsministeren.

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for, hvordan begreberne "intention" og "forsæt" skal fortolkes i FN's folkedrabskonvention? Spørgsmålet stilles med henvisning til situationen i Gaza og påståede krænkelser af folkedrabskonventionen ved Den Internationale Domstol (ICJ).

Svar

Det såkaldte krigsforbrydelsesudvalg – der blev nedsat af justitsministeren i juni 2023 og afgav sin betænkning i juni 2024 – har som led i sit arbejde bl.a. beskrevet definitionen af folkedrab i FN's folkedrabskonvention samt betingelserne for strafansvar for folkedrab, herunder det specielle folkedrabsforsæt.

Der henvises derfor til betænkning nr. 1583/2024 om visse internationale forbrydelser, der har været i offentlig høring fra 28. juni til 20. august 2024, hvoraf følgende fremgår af kapitel 6 (side 171-174):

"Folkekrigskonventionens artikel 2 indeholder definitionen på folkekrig. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

"**Art. II.** I nærværende konvention forstås ved folkekrig enhver af nedennævnte handlinger, der begås i den hensigt helt eller delvis at ødelægge en national, etnologisk, racemæssig eller religiøs gruppe som sådan:

- a) at dræbe medlemmer af gruppen,
- b) at tilføje medlemmer af gruppen betydelig legemlig eller åndelig skade,
- c) med forsæt at påføre gruppen levevilkår, beregnede på at bevirke gruppens fuldstændige eller delvise fysiske ødelæggelse,

Udenrigsministeriet

Asiatisk Plads 2, 1448 København K Tlf.: +45 3392 0000 Fax: +45 32 54 05 33

E-mail: um@um.dk Web: UM.dk

d) at gennemføre forholdsregler, der tilsigter at hindre fødsler indenfor gruppen,
e) med magt at overføre en gruppes børn til en anden gruppe.”

(...)

Det er en grundlæggende betingelse for strafansvar for folkedrab efter den internationale strafferet, at den pågældende handling er begået mod en person eller personer, som tilhører en bestemt national, etnisk, racemæssig eller religiøs gruppe.

Om en gruppe udgør en national, etnisk, racemæssig eller religiøs gruppe vil afhænge af en konkret vurdering, da der ikke er en objektiv og præcis definition heraf. Vurderingen vil derfor skulle foretages i lyset af den konkrete politiske, sociale og kulturelle kontekst. Et medlem af en sådan gruppe vil ofte være født ind i gruppen og dermed ikke selv have valgt tilhørsforholdet til gruppen. Den internationale retspraksis har slået fast, at de fire beskyttede grupper kan overlappe med hinanden, og at de ikke hver har en distinkt, separat betydning.

Visse elementer vil kunne pege i retning af, at der er tale om en national, etnisk, racemæssig eller religiøs gruppe. En national gruppe vil eksempelvis kunne være en samling af mennesker, der deler et juridisk fællesskab baseret på et fælles statsborgerskab med rettigheder og pligter.

En etnisk gruppe vil eksempelvis kunne være en gruppe, hvor medlemmerne deler et fællessprog eller kultur. En racemæssig gruppe vil eksempelvis kunne være en gruppe, der af gerningspersonen identificeres som havende fælles fysiske træk eller være fra et geografisk område, uafhængigt af sproglige, kulturelle, nationale eller religiøse ligheder. En religiøs gruppe vil eksempelvis kunne være en gruppe, der deler den samme religion, guddom eller liturgi.

Den folkeretlige retspraksis har på dette punkt udviklet sig, så det i højere grad i dag er gerningspersonens subjektive opfattelse af den pågældende gruppes karakter og sammensætning fremfor nogle objektive momenter. Om den forurettede tilhører en beskyttet gruppe vil primært være en subjektiv vurdering, hvor gerningspersonens opfattelse af offerets gruppe og gruppe-tilhørsforhold vil være det afgørende. Det vil således være tilstrækkeligt, at gerningspersonen opfatter den forurettede som medlem af den pågældende gruppe.

Det er endvidere et krav, at gerningspersonen havde til hensigt at *ødelægge* den pågældende gruppe helt eller delvist. Dette krav kan betegnes som det specielle folkedrabsforsæt, der adskiller folkedrab fra de øvrige internationale forbrydelser og kræver, at gerningspersonen – udover forsættet til at foretage en af de fem handlinger oplyst i bestemmelsen – har forsæt til at ødelægge gruppen som sådan. På denne måde søger forbuddet mod folkedrab at beskytte gruppens eksistens som sådan. Ved ødelæggelse forstås fysisk eller biologisk destruktion, hvorimod ødelæggelse af en gruppes sociale eller kulturelle karakteristika ikke er omfattet. Ødelæggelse af en gruppes sociale eller kulturelle karakteristika vil efter omstændighederne imidlertid kunne bidrage til at bevise den særlige hensigt om folkedrab i form af fysisk eller biologisk ødelæggelse.

Kravet om hel eller delvis ødelæggelse af gruppen *som sådan* henviser til gerningspersonens forsæt frem for den faktiske ødelæggelse af gruppen. Ordene "som sådan" udtrykker et motivkrav om, at gerningspersonen har udvalgt ofre for folkedrab på baggrund af deres gruppetilhørsforhold. Det særlige ved folkedrab er således, at forbrydelsen ikke er rettet mod ofre i deres egenskab som enkeltindivider, men i kraft af deres (opfattede) tilhørsforhold til en bestemt gruppe. Gerningspersonen skal således have forsæt til, at ødelæggelsen skal være rettet mod gruppen som sådan og ikke blot mod en samlet mængde af medlemmer af gruppen. Det indebærer, at gerningspersonen skal anse den gruppe, der angribes, for at være en distinkt enhed.

En *delvis* ødelæggelse af gruppen skal forstås som et krav om en betydelig eller væsentlig ødelæggelse af gruppen. Dette indebærer ikke, at det kvantitativt set skal udgøre en vis mængde af gruppen. Det er derimod en mere kvalitativ vurdering af, om den ødelagte del af gruppen udgør en substantiel eller væsentlig del af den samlede gruppe."

Med venlig hilsen

Lars Løkke Rasmussen